

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ

A STUDY ON ENVIRONMENT OF THE ROYAL THAI AIR FORCE
ACADEMIES PREPARATORY SCHOOL

สุกฤษฎี อัญบุตร¹ ฐิติพร พิชญกุล¹ และบุญเรือง ศรีเหรียญ²
Sukrit Anyabutra¹, Thitiporn Pichayakul¹, Boonrueng Sriharun²

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

²หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ โดยจำแนกตามประเภทของบุคคลและประเภทของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ 7 โรงเรียน จำนวน 3,926 คน กลุ่มตัวอย่าง 363 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบถามสอบความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคม กลุ่มเพื่อน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test Independent

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านกายภาพ

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของบุคคล พบว่า บุคลากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศอยู่ในระดับมาก และ นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ อยู่ในระดับมาก

3) ผลการการเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ เมื่อจำแนกตามประเภทของบุคคล พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอน แต่ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่มีความแตกต่างกัน

ABSTRACT

The Objectives of this research were to study the opinion of personnel on environment of the Royal Thai Air Force Academies Preparatory School and to compare the opinions on the environment classified according to personality characteristics and level of school. The population of the research consisted of 363 from 3,926 persons in seven schools of the Royal Thai Air Force Academies Preparatory School. The instrument used to collect the data was a set of rating scale questionnaire with four aspects including physical environment, management, teaching and learning, and social group. Statistical computer software was analyzed the data in terms of mean, and standard deviation. Hypotheses were tested by t-test independent.

The research findings were summarized as follows:

1. The opinion on environment of the Royal Thai Air Force Academies Preparatory School was at a high level in overall. Considering each aspect, the highest level was social group and followed by teaching and learning and management, respectively. The lowest level was physical environment.

2. Both of the staff and student's opinions on environment of the Royal Thai Air Force Academies Preparatory School classified according to personality characteristics were at a high level.

3. The comparison of the opinions on environment of the Royal Thai Air Force Academies Preparatory School classified according to personality characteristics found that there were not different in overall aspects. According to the level of school, there were significantly different in overall aspects at the level of .05. With regard to each aspect, there had significant differences at the level of .05 in three aspects, including physical environment, management, and teaching and learning, while the aspect of social group were not different.

คำสำคัญ

การจัดสภาพแวดล้อม โรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ

ความสำคัญของปัญหา

สิ่งแวดล้อมล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น แต่สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะสามารถกำหนดความเป็นอยู่ของมนุษย์ได้มากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์เอง หากมนุษย์มีความเจริญก้าวหน้ามาก มนุษย์ย่อมตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติน้อยลง และยังสามารถดัดแปลงสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติให้เป็นประโยชน์กับตนเองได้มากด้วย เราจึงเห็นได้ว่าการที่มนุษย์พยายามปรับตัว เพื่อเอาชนะธรรมชาติ หรือหาวิธีนำธรรมชาติมาใช้ให้เป็นประโยชน์ จะทำให้เกิดความแตกต่างในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่แตกต่างกัน (จันทวัน เบ็ญจวรรณ, 2552) นอกจากนี้นักพฤติกรรมศาสตร์เองก็มีความเชื่อในเบื้องต้นว่า สภาพแวดล้อมนั้นมีอิทธิพลต่อมนุษย์ เพราะจากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลนั้นสามารถทำความเข้าใจและทำนายได้ว่า ปฏิกริยาระหว่างบุคคลเปลี่ยนแปลงไปเพราะสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ สภาพแวดล้อมที่กล่าวถึงอาจเป็นสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ก็มีผลผูกพันความรู้สึกนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย (นงลักษณ์ มีจรูญสม, 2546) และเมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคม ย่อมต้องมีการจัดระเบียบขององค์กรในสังคมเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินชีวิต รวมถึงกำหนดพฤติกรรมที่พึงปฏิบัติในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การจัดสภาพแวดล้อมจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร รวมทั้งสถานศึกษาด้วย ต่างก็ตระหนักและเห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อม ด้วยเหตุผลที่ว่าสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ เพราะมนุษย์อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อม จึงถือว่าสิ่งแวดล้อมมีหน้าที่เร้าให้มนุษย์แสดงพฤติกรรม (ทวีศิลป์ สารแสน, 2543)

ในการจัดการศึกษาของไทยที่ทำกันมาโดยตลอดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม คือการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญ ซึ่งจัดให้ครู ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นการปฏิรูปครั้งสำคัญที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยเท่าที่เคยมีมา ซึ่งได้เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของทุกฝ่ายในสังคมโดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่าต้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ดังนั้น ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิด การเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตและส่งผลในภาพรวมของประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าทุกฝ่ายต่างให้ความสำคัญต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน แต่ในความเป็นจริงยังพบปัญหาอีกมากมายในการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ดังเช่น (บุญช่วย จินดาประพันธ์, 2536) ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า มีปัญหาที่ต้องแก้ไขหลายอย่างเป็นต้นว่า ปัญหาแสงสว่างไม่เพียงพอ สร้างอาคารเรียนไม่ถูกทิศทาง โรงเรียนขาดสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อน นอกจากนี้

ปัญหาด้านกายภาพแล้วยังมีปัญหาด้านวิชาการที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดสภาพแวดล้อม เช่น นโยบายของรัฐไม่ชัดเจน ระเบียบต่าง ๆ ล้าสมัยการแก้ไขไม่ดำเนินการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ปัญหาเรื่องเงินอุดหนุนจากรัฐมีน้อยไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อม (จรัส เสือทอง, 2540) นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการเรียนการสอนที่นักเรียนขาดความกระตือรือร้นไม่มีส่วนร่วม ไม่กล้าแสดงออก เนื่องจากครูมีการนำสิ่งแวดล้อมมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอและสถานที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน (ภาวนา โนนทวงศ์, 2544) ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันกับโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ ที่ยังคงพบข้อจำกัดหลายอย่างเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม จากการให้ข้อมูลของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน สามารถสรุปในภาพรวมได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศนั้นพบข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณในการดำเนินการ ขาดทักษะความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อม (สมชาย พงศ์พระธานี, 2554)

การจัดการศึกษาของกองทัพอากาศนั้น มีความมุ่งหมายในการให้การฝึกศึกษาและอบรมแก่บุคคลพลเรือนที่สมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการทหารของกองทัพอากาศ และแก่ข้าราชการทหารของกองทัพอากาศเอง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปลูกฝังความเป็นทหารให้เกิดมีขึ้นในบุคคลพลเรือนที่ไม่เคยรับราชการทหารมาก่อน เพื่อให้ความรู้ในวิชาการเฉพาะสาขาที่จะนำไปใช้ในการรับราชการต่อไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาการสาขางานที่ปฏิบัติอยู่ เพื่อให้ความรู้ในการปฏิบัติงานของฝ่ายอำนวยการและการเป็นผู้บังคับบัญชา และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของข้าราชการทหารในหลายระดับให้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนฐานะต่อไป (กองทัพอากาศ, 2518) ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ จึงมีความสำคัญเช่นเดียวกันกับสถานศึกษาอื่น ๆ ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย นำเสนอแก่ผู้บริหารหรือบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาปรับปรุง จัดให้มีหรือพัฒนาการจัดการจัดสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพ และเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อบุคลากร และนักเรียนในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศตามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักขั้นต้นของกองทัพอากาศ โดยจำแนกตามประเภทของบุคคล และประเภทของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากร และนักเรียนในโรงเรียนหลักชั้นต้นของ กองทัพอากาศ ปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งสิ้น 3,926 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากร และนักเรียนรวม 363 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของบุคลากร และนักเรียนในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ 4 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างและการหาเครื่องมือคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ในการศึกษา

3.2 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามและกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับเนื้อหาที่กำหนดแล้วนำแบบสอบถามขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเทียบเท่า 0.5 ส่วนข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศที่มีลักษณะเดียวกัน แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกัน จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alphacoefficient)

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ ตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

4. การจัดเก็บข้อมูล

4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อไปขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารชั้นประทวน ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน ผู้อำนวยการโรงเรียน

นายทหารชั้นผู้บังคับหมวด ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ ผู้บังคับการโรงเรียน
จ่าอากาศ ผู้อำนวยการโรงเรียนนายทหารชั้นประทวน และผู้บังคับการกองดุริยางค์ทหารอากาศ

4.2 ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจความ
สมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล หลังรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว
ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าร้อยละ
(Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลัก
ชั้นต้นของกองทัพอากาศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ
ต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกประเภทของบุคคลและประเภท
ของโรงเรียน

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (Index of Objective Congruency)

6.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ ค่า t-test Independent

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของ
กองทัพอากาศ สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็น
นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาเป็นบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 49.3 โดยแบ่งเป็นนักเรียนใน
โรงเรียนชั้นประทวนร้อยละ 30.5 เป็นนักเรียนในโรงเรียนชั้นสัญญาบัตรร้อยละ 20.1 เป็นบุคลากรใน
โรงเรียนชั้นประทวนร้อยละ 5.7 และเป็นบุคลากรในโรงเรียนชั้นสัญญาบัตรร้อยละ 43.5

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัด
การศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน รองลงมาได้แก่ ด้านการเรียนการสอน
ด้านการบริหาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านกายภาพ

เมื่อพิจารณาตามประเภทของบุคคล พบว่า

บุคลากร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาใน
โรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกายภาพ

นักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกายภาพ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของบุคคล พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอน แต่ด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ สรุปได้ดังนี้

1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ทั้งระดับชั้นประทวนและระดับชั้นสัญญาบัตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสนทนาการที่ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่ – รุ่นน้องและกลุ่มเพื่อน อย่างจริงจังและต่อเนื่องทุกปีการศึกษา จึงทำให้ความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจักรกฤษณ์ ประกอบผล (2546) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์กลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษาในวิทยาลัย การปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นระหว่างกลุ่มเพื่อนและครูอาจารย์ จะทำให้นักศึกษาเกิดความอบอุ่นและเกิดความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตลอดจนความมั่นใจในตนเอง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ หงส์ทอง (2545) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิตแพทย์ ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านกิจกรรมนิสิต ด้านการบริการนิสิตด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์กลุ่มเพื่อน ผลการวิจัยพบว่านิสิตแพทย์มีทัศนะต่อสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และนิสิตแพทย์ที่ศึกษาชั้นปีต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่และด้านความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนต่างกัน

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านกายภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ไม่ว่าจะในระดับชั้นประทวนและระดับชั้นสัญญาบัตร มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ต้องใช้อาคารสถานที่มากนัก จะเน้นการฝึกภาคสนามเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมด้านกายภาพที่ต้องเน้นความสะดวกสบาย สบายงาม เหมือนกับโรงเรียนทั่ว ๆ ไป เพียงแต่จัดให้ใช้ประโยชน์ได้เท่านั้น ซึ่งไม่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ ตั้งสมวรพงษ์

(2542) สรุพบว่าสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ ต้องจัดให้มุ่งส่งเสริมทำให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ เช่น มีการตกแต่งอาคารสถานที่ การสร้างบรรยากาศให้เอื้อในการกระตุ้นสนับสนุนให้มีการหาความรู้เพิ่มเติม เช่นเดียวกับชาติชาย ศักดิ์คำดวง (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เช่น บริเวณพื้นที่ของสถานที่ตั้งอาคารเรียน ห้องเรียน การตกแต่งสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในรวมทั้งสภาพแสง เสียงและสิ่งอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และการศึกษาในสถานศึกษา และสุพล อนามัย (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 2 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของบุคคล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนระดับชั้นประถมและสัญญาบัตรต่างก็มีส่วนร่วมรับรู้ และเข้าใจเสมอมาว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้ง 4 ด้านอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นอกจากนี้การจัดทำหลักสูตรและแนวการปฏิรูปการศึกษาได้ให้ความสำคัญ ด้านสิ่งแวดล้อมของ สถานศึกษาหลายประการ เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ สอดคล้องผลการวิจัยของอนุรักษ์ มีเพียร (2551) ที่ได้ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรที่มีชั้นยศทางทหารต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และเมื่อเปรียบเทียบตามหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่โรงเรียนระดับชั้นประถมมีระดับความเหมาะสมน้อยกว่าโรงเรียนระดับชั้นสัญญาบัตร อาจเป็นไปได้ว่าการจัดสรรบริการด้านต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นด้านกายภาพ ด้านบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ให้กับโรงเรียนชั้นประถมนั้นไม่เทียบเท่ากับโรงเรียนระดับชั้นสัญญาบัตร จึงทำให้โรงเรียนระดับชั้นประถมมองว่าการจัดสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมน้อยกว่าโรงเรียนระดับชั้นสัญญาบัตร ดังที่ทิพย์รัตน์ ภักดีกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของนายทหารชั้นประทวนชาย สังกัดกรมการข่าวทหารกองบัญชาการทัพไทย พบว่า กรมข่าวทหาร กองบัญชาการกองทัพไทยยังไม่มีการบริหารจัดการในด้านการศึกษาอบรมให้กับข้าราชการที่ดี โดยเฉพาะนายทหารชั้นประทวน ซึ่งส่งผลให้การจัดสรรในการศึกษาอบรมให้นแก่นายทหารชั้นประทวนชายยังไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1) ด้านกายภาพ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาห้องสุขาให้สะอาดถูกสุขลักษณะและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน
 - 2) ด้านการบริหาร หน่วยงานควรสนับสนุนหรือจัดหางบประมาณจากภายในและภายนอก เพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้พัฒนาการเรียนการสอน
 - 3) ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนควรจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โรงเรียนควรกำหนด แผนการจัดกิจกรรมกีฬาภายในให้มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งในเรื่องของสถานที่ และช่วงเวลาที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 1) ควรศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ ในด้านการให้บริการ ด้านสวัสดิการ และด้านอื่น ๆ
 - 2) ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนหลักชั้นต้นของกองทัพอากาศ กับโรงเรียนที่มีระดับเดียวกันของกองทัพบก และกองทัพเรือ

บรรณานุกรม

- กองทัพอากาศ. (2518). **ระบบการศึกษาของกองทัพอากาศ**. ประกาศ ณ วันที่ 8 กันยายน 2518. กรุงเทพฯ: กรมยุทธการทหารอากาศ.
- จักรกฤษณ์ ประกอบผล. (2546). **ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยพณิชยการธนบุรี**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จันทร์เพ็ญ หงส์ทอง. (2545). **สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามทัศนะของนิสิตแพทย์**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทวัน เบ็ญจวรรณ. (2552). **ความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม**. สืบค้นจาก <http://human.tru.ac.th/elearning/Human%20Being/human-detail2.html>
- จรัส เสือทอง. (2540). **การอยู่รอดของโรงเรียนเอกชน**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ชาติชาย ศักดิ์คำดวง. (2541). **การศึกษาการบริหารงานสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนจตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก**. วิชานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ทวีศิลป์ สารแสน. (2543). **ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิพย์รัตน์ ภัคทีกุล. (2551). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของนายทหารชั้นประทวนชาย**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นงลักษณ์ มีจรรยาสม. (2546). **สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา**. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนคร.
- บุญช่วย จินดาประพันธ์. (2536). **การบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม**. เอกสารวิชาการ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ภาวนา โนนทวงศ์. (2544). **บรรยากาศการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มโรงเรียนบูรพาสამคคี สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุวพร ตั้งสมวรวงษ์. (2542). **การพัฒนาบัณฑิตในยุคโลกาภิวัตน์ วารสารอุดมศึกษาสัมพันธ์ เรื่องอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: พรินต์โพร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา ศิลปวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุพล อนามัย. (2549). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมชาย พงศ์พระธานี. (2554, มกราคม 15). **ผู้บังคับการกองดุริยางค์ทหารอากาศ**. สัมภาษณ์โดย **สุกฤษฎี อัญบุตร**. กองดุริยางค์ทหารอากาศ. กรุงเทพมหานคร.
- อนุรักษ์ มีเพียร. (2551). **ความต้องการมีส่วนร่วมบริหารงานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษา สังกกรมยุทธศึกษาทหารอากาศ กองบัญชาการฝึกศึกษาทหารอากาศ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.